

**Verkondiging in de Sint Jansbasiliek, 29/30 oktober 2022.
Eenendertigste zondag door het jaar. ¹**

“Kom vlug naar beneden”

Zacheüs, klein van gestalte, kleinmenselijk in zijn jacht naar geld; materieel gezien een rijk man, maar innerlijk armetierig, geïsoleerd door zijn hebzucht, -pooft te zien wie Jezus was. Hij moet in de boom klimmen, hij leeft hoog in de boom, verborgen achter de prachtige, grote vijgenbladeren.

Hier schuin achter de absis van de basiliek vind je in de tuin een vijgenboom. Het is een van de mooiste gewassen. In de nazomer en fraaie herfst van dit jaar heeft hij rijke vruchten gegeven. Maar de bladeren zijn toch het mooist: royaal, welgevormd.

Al de eerste mensen, lezen we in de Heilige Schrift, konden hun naaktheid bedekken achter een vijgenblad.

---

¹ Wijsheid 11, 23-12, 2; 2 Tessalonicenzen 1, 11-2, 2; Lucas 19, 1-10

Ach, de mens kan bevangen worden door schaamte, door wroeging ook, het knagen van zijn of haar geweten. Velen vluchten daarvoor weg. Ze doen er niet veel mee. Terwijl dáárin toch onze menselijke grootheid bestaat dat het geweten ons helpt tot onszelf te komen en tot verandering van leven, tot bekering.

Zover is Zacheüs nog niet.

Hij klimt in de vijgenboom. Hij staat niet met beide benen op de grond, die hem misschien ook wel te heet onder de voeten is geworden.

Belastingambtenaar als hij is van de bezettende macht, de Romeinen, willen zijn volksgenoten, door hem afgeperst, niets met hem te maken hebben.

De zondige mens leeft hoog in de boom, weggevlucht uit de realiteit.

Zo zou het altijd kunnen blijven.

Maar niet sinds Jezus op aarde is gekomen.

Hij, uit de *hemel* neergedaald, de mens geworden Zoon van God, Hij staat met beide benen op de *aarde*, om haar te verlossen.

Om godsdienstig te zijn, hoef je niet te vluchten in hogere sferen.

Jezus roept je naar beneden. Hij nodigt je uit jouw leven zoals het is gelopen onder ogen te zien.

“Zacheüs, kom vlug naar beneden, want vandaag moet Ik in uw huis te gast zijn”.

Jezus, de Zoon van God, wil onze gast zijn, roept ons weg uit onze schuilplaats, waar we onszelf verbergen met onze kleinheid, onze beperkingen, onze schaamte, onze schuld, ons menselijk tekort. Hij aanvaardt Zacheüs en u, jou en mij zoals ik ben. Ook als dat niet allemaal heel fraai is.

Hij wil mijn gast zijn.

“Zacheüs kwam snel naar beneden en ontving Hem vol blijdschap.”

De Gastheer van het leven, Jezus, wordt de gast van de mens.

Ook al heeft deze hoofdambtenaar van het tolwezen nog geen schuldbelijdenis uitgesproken.

Vooralsnog neemt Jezus hem zoals hij is.

Jezus is onvoorwaardelijk liefdevol voor deze met de nek aangekeken mens.

De omstanders, de volksgenoten van Jezus vinden dat maar niets.

“Allen zagen dat en merkten morrend op: ‘Hij is bij een zondaar zijn intrek gaan nemen!’

Niet bij al die keurige mensen, die zichzelf kennelijk niet als zondaars zagen, diende Jezus zich aan, maar bij die ene geïsoleerde mens, die door allen met een schuin oog bekeken werd.

Het zit ook in de kerkgemeenschap: precies te willen bepalen wie met Jezus maaltijd mag houden, communie mag ontvangen, en wie niet.
Wat is dat toch een vervelend trekje bij mensen, bij christenen ook.

Jezus gaat het avontuur aan van de vriendschap, de gezamenlijke maaltijd, wat de goedgemeente er ook van vindt.
Het is een avontuur voor Jezus.
Vriendschap, barmhartigheid, ontmoeting is een avontuur.
Je weet nooit hoe de ander reageert.
Jezus had geen garantie dat Zacheüs zou veranderen.

Toen Jezus in de wereld kwam, nam Hij een enorm risico.
God, zijn Vader, nam een enorm risico.
Hoe zouden de mensen reageren?
Gaan zij in op dit aanbod van verzoening, liefde, vergeving?
Of zouden zij zich hoofdschuddend afkeren?
Wij weten nu hoe de mensen hebben gereageerd op de Zoon.
Naar de mens gesproken is het mislukt, het aanbod versmaad.
De mensen hebben Hem verworpen, gegeseld, gedood.
Tegelijk belijden wij dat zoveel liefde sterker is dan de afwijzing, de dood.

In ons verhaal lezen wij dat het *kan* lukken.
Zacheüs schenkt de helft van zijn bezit aan de armen en geeft de slachtoffers van zijn afpersing vierdubbel terug wat hij hen heeft afgenomen.

Hij probeerde te zien wie Jezus was.
Hij *heeft* het gezien.
Hij is weer met beide benen op de grond gaan staan.
Zijn stadgenoten niet.
Zij lijken wel niet in vriendschap, vergeving te geloven.
Zij baden zich in de zon van hun zelf-felicitatie, zij vinden zichzelf heel goed.
Zij sluiten zich af van het avontuur van de liefde dat alle kwaad kan overwinnen.

*O God, laat mij afdalen, geef dat ik u ontmoeten mag, nu dit uur, in dit huis waarin uw Zoon te gast wil zijn, het brood van de liefde, de vergeving van de zonden voor ons breekt.
Mogen vandaag dit huis en de woning van ons hart heil ten deel vallen, dat wij uw Zoon daarin gastvrij mogen ontvangen. Amen.*